

pododsek Seje odseka se bodo vršile po potrebi 2., odnosno zadnji soboto v mesecu. Na tej seji je obravnaval odsek došle spise tičoč se na naturalnih stanovanj, ocenitve istih, plačevanja stanarine, otvarjanja razredov višje narodne šole, in v zadevi intervencij ob premeščanjih. Glede nakazil naturalnih stanovanj so se dala navodila; glede ocenjevanja naturalnih stanovanj in nakazovanja stanarine, ter otvarjanja razredov sestavi odsek spomenice, ki naj jih pošlje sekcija merodajnim činiteljem v pretres in uvaževanje. Enako se napravi spomenica v zadevi raznih osebnih intervencij v prilog nameščevanja. Zaradi obilnega gradiva, ki je bilo oddano odseku v razpravljanje, se je vršila seja dne 21. novembra 1931. Člani odseka se bodo vabili pisмено k sejam. Članice) društev vabimo, da zaprosijo potom društev za pojasnila v vseh dvomljivih slučajih. Pojasnila, ki so splošnega značaja, bomo objavljali kot doslej v »Učiteljskem Tovarišu« v rubriki »Učiteljski pravnik«, ostala pa potom društev. Dopisovanje potom društev je potrebno zaradi tega, da je društveno vodstvo informirano o vseh prilikah, ki se dogode v srezu in da ve, kakšne pravne leke je uporabljati v enakih primerih. Na ta način bo moglo potem že društveno vodstvo samo dajati svojim članom nasvete.

Mladinska Matica.

Z 12. seje Mladinske Maticice.

1. V svrhu razširjenja knjig izrednih publikacij Mladinske Maticice se sestavi posebna reklama namenjena staršem. Ta se razpošlje na vse večje šole in razdeli med otroke.
2. Razpošlje se okrožnica na vse upravitelje s prošnjo, da nam sporoče, koliko izvodov knjig vsake izredne publikacije bi šola stalno naročevala. To nam bo služilo kot podlaga za določevanje naklade.
3. Del rubrike Mladina piše v »Našem rodu« se bo uporabljal za prve literarne poizkuse nadarjene srednješolske dece.
4. Naklada: »Naš rod« se tiska v 24.000 izvodih.
5. Seje Mladinske Maticice bodo odslej vsako drugo sredo ob 20. uri.

Druga številka »Našega roda« se je razposlala vsem šolam pred nekaj dnevi. Decemberska 3. številka izide nekaj dni prej kot običajno, to pa zato, da jo lahko dobi vsako še pred prazniki.

Učiteljski pevski zbor JUU.

JOZE ZUPANČIČ:

UČITELJSKI PEVSKI ZBOR V POLNEM RAZMAHU.

Pred decembersko koncertno turnejo ženskega zbora.

Ljubljana, 22. novembra.

Naši tovariši, pevci, so spet v polnem in najživahnejšem razmahu, so že vredi čela, že kujejo nove načrte, so že v čvrstem zaletu k novim ciljem, k novim uspehom. Ne zadostea jim le mešani zbor, s katerim so nosili večino svojega programa doselej, od zadnjic so napredovali; — svoje moči so delili v tri odseke, vezbajo kar tri programe:

za mešani, moški in ženski zbor.

Kakor pa pravkar čujem, mislijo tudi na ustanovitev moškega kvarteta. Lepa ideja! Naj ne zaspi Majhen instrument — učiteljski kvartet — bo prav posebno pripraven, da seznanj prav vso našo publiko tudi v najbolj oddaljenih krajih z lepo slovensko, jugoslovansko muziko. Tako UPZ kakor tudi ves naš stan bo s kvartetom mnogo pridobil. Zato: Učiteljski moški kvartet — pozdravljen!

Svojim tovarišem je bil ljub kakor dober oče, zato so se ga oklepali vedno z vsem spoštovanjem in ljubeznijo.

Za zasluge, ki si jih je stekel za šolo in prosveto med narodom, je bil odlikovan z redom sv. Save V. stopnje. Mnoge diplome pa so dokaz hvalečnosti za zasluge za povzdigo kmetijstva in združništva.

Dolgotrajna bolezen ga je skrusila po neumornem in plodonosnem delu v 53 letni starosti.

Z Ivanom Lapajnejem lega v grob mež vztrajnosti in dela na prosvetnem polju. V težkih časih je polagal temelje, na katerih se sedaj tako lepo razvija naše šolstvo. Takih mož je žal vedno manj, zato je njegova smrt za nas toliko trpkjša.

Počivaj v domači zemlji, ob šumeči Savi, ki si jo tako ljubil, da Te pokliče Gospodar k plačilu.

Trboveljski mladinski pevski zbor v Ljubljani.

V eni izmed zadnjih števil »Učit. Tovariša« je napisal prijatelj Zorko Prelovec v članku o mladinskih zborih med drugim, da je odmerjeno petju v osnovni šoli vse pre-

Pevski zbor, ki ga vodi z vso zagrizenostjo dirigent tov. Srečko Kumar, je imel v letošnjem letu že nekaj skupnih pevskih vaj. Večina članov mu je ostala zvesta tudi v letošnjem letu, le nekateri je zadržala prevelika zaposlenost ob začetku šolskega leta. V glavnem pa seveda — kriza. Pa ti zadržki so le začasni, saj poznamo pravo pevsko kri in idealizem našega članstva, v ognju so preizkušeni in zvestoba ter vdanost do UPZ jim je ena najbolj viteških odlik; ta disciplinirana zavest jih je povezla že sedaj v eno najodličnejših pevskih udruženj v ponos naroda in stanu, zlasti pa članstva JUU, čigar odsek so; v vseh malodušnih trenutkih pa jih naj bodri zavest, da stoji za njimi vsa naša organizacija JUU in vse članstvo kakor trden zid.

Prav ob početku novega dela jim naj služi v bodrilo izjava, da smo vsi učitelji ponosni na njih delo in uspehe, ker se zavedamo, da so bili vsi dosedanja triumfi UPZ doseženi za ugled in korist vsega jugoslovanskega učiteljstva. In tega želimo tudi v bodoče!

Decemberska turneja.

Prav tako kot so šli lani ob istem času v Trbovlje in v Brežice, namerja UPZ tudi letos na kratko turnejo. Po dosedanem zamisli bodo posetili naslednje kraje:

- v soboto 5. decembra Krško ob Savi,
- v nedeljo 6. decembra Karlovac,
- v ponedeljek 7. decembra Petrinjo,
- v torek na praznik, 8. decembra Črnomelj in Novo mesto.

Ne samo naše tovarišice in tovariši, tudi vse ostalo meščanstvo se že pripravlja, da sprejme učiteljice-pevke v svojo sredo. Zanimivo je namreč, da bo izvršil turnejo ženski zbor s samostojnim programom. Tako sposobnih ženskih zborov, ki bi se upale s celovečernim programom na koncertni oder, je pri nas malo — ali pa menda nobenega. Idejo za ustanovitev samostojnega ženskega zbora pa smo povzeli po zboru moravskih učiteljic v bratski CSR Lepi uspehi in ugled v vseh glasbenih krogih širokega sveta, ki ga uživajo moravske učiteljice, naj bodo v bodoče tudi našim slovenskim tovarišicam, ki se bodo v bližnjih dneh predstavile kot mlado samostojno pevsko telo.

Program ženskega zbora.

Prav pohvalno je dejstvo, da predstavlja njihov program jugoslovansko idejo tudi v praksi. Saj pri učiteljskem zboru, ki je prežet z jugoslovansko miselnostjo tudi drugače biti ne more. Zastopani so vsi vidnejši slovenski, hrvatski in srbski skladatelji.

Levji del programa nosi, kakor je to običajno, Emil Adamič. To je pač ime, ki se v zadnjih časih največkrat tiska na sporede vseh naših glasbenih prireditelj. Ta turneja pa bo imela za naše glasbenike še posebno važen moment: Emil Adamič se bo potom naših učiteljic-pevk predstavil z novim opusom. Na tekste in melodije iz Štrekljevih belokranjskih in prekmurskih je napisal 6 narodnih pesmi, ki so še v svežem rokopisu in bodo to pot prvič deležne krstnega izvajanja.

O najnovejših Adamičevih skladbah se je izjavil dirigent Kumar tako-le:

»Adamič nam podaja najpristnejšo slovensko ljudsko glasbo, katere zbiratelj je bil Štreklj. Adamič pa se s svojim najmlajšim delom ni pokazal samo kot harmonizator, ki obdela skladbo v navadnem smislu besede, temveč je postal Adamič tudi idealizator, ki je prinesel skladbe kot klasično umetnino.«

Tako Kumar o Adamičevem zadnjem glasbenem delu.

Razen navedenih pesmi pa obsega program še naslednje:

E Adamič: Mladinske zbere, Kata (Svatojski obredi o dobri, lepi, zvesti in srečni Kati).

A. Lajovic: Koledniki, Žabe, Dete jezdi na kolenu, Nagajivka.

Kogoj: Zvončki, Kaj ne bila bi vesela.

malo časa. To je res! Res pa ni, da bi se za obilnejšo odmero časa za ta predmet do sedaj nihče nas strokovnih učiteljev ne porbiral. Že pred vojno so se v bivši Avstriji prav vsi učitelji petja pehalji za več pevskih ur v osnovni šoli, na tem so delale vse tozadnevne strokovne organizacije — potom svojih glasil, intervenerale — pri ministrih, vse brezuspešno. Naš najodličnejši glasbeni pedagog g. Hinko Družovič je šestkrat v svojih knjigah po časopisju zahteval v tem oziru izboljšanja, ne vem, kolikokrat sem že jaz pisal o tem, pridiljal v javnosti in na svojem zavodu, da je potreba tu izpremembe, govoril sem s predsednikom vlade gosp. Živkovičem za izboljšanje in razširjanje pevškega pouka, prav gotovo je na to delovalo in še dela Društvo učiteljske glasbe itd., itd. Torej prizadevanja dovolj, toda, žal, vedno brezuspešnega. Zato si vestni in ambiciozni učitelji petja pomagajo sami. Pomagal si je n. pr. v Trbovljah učitelj g. Šuligoj sam. Pa ne samo s tistimi skopo odmerjenimi in predpisanimi minutami petja, temveč z obsežnim, rekli bi krvavim delom, ki mu je vzelo ves prosti čas, katerega drugi presede doma za pečjo ali pa v krčmi.

Absolutno nemogoče bi seveda bilo take uspehe doseči le v regularnih pevskih urah, katerih se nenadajeno učitelji, ki jim je poverjen pevski pouk, kar boje in premnogokrat eskamotirajo v ta čas — rajše kaj drugega. O tem bi zamogel marsikdo kaj povedati! In pa o metodi in o programu itd. itd.

Zlatko Grgošević: Okolo žnjačkega venca (1. stavek).

Stolzer Slavenski: Ftiček veli, da se ženil bude, Romarska.

Krstić: Pod jorgovanom.

Milojević: Muha i komarac in druge.

—pev. Pevski tečaj za ženski zbor se bo vršil v soboto in nedeljo v Ljubljani v prostorih »Ljubljanskega Zvona«, Gajeva ulica. Navzočnost vseh — kot običajno pri ženskem zboru — je nujno potrebna zaradi nastopov v začetku decembra. — Odbor.

—pev. Članom sporočamo, da se bo vršil prihodnji pevski tečaj za moški zbor o božičnih počitnicah. Studirajte program temeljito doma. — Odbor.

Šolski radio.

—r Program za V. teden. V torek 1. decembra oddaja državno moško učiteljske v Ljubljani slavnostni program pod imenom »V Beogradu leta 1456.« Program je namenjen osnovnim, meščanskim in srednjim šolam. Oddaja ob 9. uri dopoldne. V petek 4. decembra oddaja državno moško učiteljske v Ljubljani »Srbske narodne pesmi«, recitacija in pesmi. Oddaja ob 11. uri 30 min.

—r Uvodne besede. Govor predsednika odseka za šolski radio ob otvoritvi šolskih oddaj.

Draga mladina! — Cenjeno učiteljstvo! Kot zastopnik kraljevske banske uprave v odboru za šolski radio in kot načelnik tega odbora želim izpregovoriti nekaj uvodnih besed.

Solniki in resni ljubitelji radia so gojili že dolgo željo, da bi se radio uvedel v vse naše šole. Naša mladina bi se naj seznanila z osnovnimi pojmi radiotehnike — po radioaparatu pa bi se naj poučila o marsičem, česar ji šola ne more nuditi.

Kraljevska banska uprava je poverila Jugoslovanskemu učiteljskemu združenju — sekciji za Dravsko banovino v Ljubljani v aprila t. l. (odlok IV., št. 4683/1, z dne 15. aprila 1931) nalogo, naj uvede šolski radio v šole naše banovine.

Sekcija je izbrala poseben odbor učiteljev in strokovnjakov, ki naj uresniči šolski radio. — Sestava odbora je poznana.

Odbor za šolski radio je imel do sedaj štiri seje, v katerih se je bavil zlasti s pripravami za uvedbo šolskega radia. Kot uspeh svojega dosedanjega dela navaja odbor naslednje:

1. je sestavil statistiko, ki kaže, da posluša današnje prvo prireditve našega šolskega radia 5—8000 šolarjev.
2. je organiziral v počitnicah dva tečaja o radiotehniki, enega v Ljubljani, drugega v Mariboru. Tečaja je obiskovalo okoli 80 učiteljev in učiteljic.
3. je dal povod, da je prof. Niko Kuret pisal in je »Učiteljska tiskarna« izdala knji-

go »Šolski radio« — bistvo, organizacija, razvoj drugod in njegove možnosti pri nas. — To je knjiga, ki ne sme manjkati v nobeni šoli, kajti ona nas pouči, kak smoter ima šolski radio.

4. je odbor povzročil, da se vrše sedaj med splošnimi predavanji postaje »Radio Ljubljana« moja predavanja v obliki dialoga. Naslov predavanj se glasi »Uvod v radiotehniko«. Ta predavanja so namenjena v prvi vrsti našemu učiteljstvu, da bi lažje uvedlo radio v naše šole.

Po teh pripravah je naš odbor sestavil program za meseca november in december, in sicer še v skromnem obsegu po dve predavanji na teden. — Danes boste poslušali prvo predavanje, ki ga bo imel naš znani pisatelj, gosp. župnik Fr. Finžgar.

Vse naše prireditve je smatrati za poskus, kajti odbor še poskuša, kaj bi bilo za naše razmere primerno. — Zato pa se obrača na vse učiteljstvo, naj mu sporoči in odkrito pove, kaj mu pri teh prireditvah ugaja in kaj priporoča za prihodnost. — Tudi mladina naj sama opiše svoje vtise pri teh prireditvah in naj svoje želje sporoči našemu odboru.

Ob svoji oficialni prireditvi se naš odbor zahvaljuje:

- 1) kraljevski banski upravi za gromotno in vsestransko podporo,
 - 2) upravi »Radio Ljubljana«, da je brezplačno prepustila oddajo postajo, in
 - 3) Jugoslovanskemu učiteljskemu združenju — sekciji za Dravsko banovino v Ljubljani, ki je sklepe našega odbora dosledno in uspešno izvajala.
- Radio-aparat spada v vsako šolo naše banovine!
- Šolski radio naj se razvija in izpopolnjuje, ter postane sestavni del pouka!
- Šolski radio bodi v prid naši šoli, naši domovini in vsej naši državi!

ZAMENJAMO

vaš rabljeni baterijski aparat za novo tipo za popoln priključek na električni tok, proti zmernemu doplačilu, ki ga je možno plačati tudi v obrokih. **Zahtevajte takoj ponudbo z navedbo aparata, ki ga hočete zamenjati.**

RADIO

LJUBLJANA - MIKLOŠIČEVA CESTA ŠT. 5

G. Šuligoj hodi svoja pota in vzrok uspehov njegovega mladega zbora tiči po mojem v tem, da stremi v svojem pevskem pouku za umetnostjo in ne za zabavo. Za njega ni petje suh predmet, ali s petjem ubit čas, ali — v boljših slučajih — sredstvo za dvig tolikokrat prežvečene »srčne kulture«, za njega dalje ni glasba, petje »veščina«, »spretnost«, kakor se uradno naziva, kakor je n. pr. spretnost hoja po vrvi, švanje itd. (— kako naj se goji »srčna kultura« z »veščina-mi«, mi je sploh uganka —), ne, on vidi v glasbi, v petju visoko, sveto umetnost; on goji umetnost zaradi umetnosti, njegov »l'art pour l'artizm« ni prazna beseda, a, da prodreš v globino umetnosti, moraš sam čutiti umetniški, moraš v onih, ki hočejo pevsko umetnost izvajati vzbuditi ljubezen in razumevanje za umetnost in šele potem bomo začeli govoriti o blagodejnem vplivu umetnosti na dušo, na srce, na vse bistvo človekovo. In če vse to zamore vzbuditi dober, čist, iskren učitelj-umetnik že v mladih srečih, potem se to iz njih ne da izrjaviti nikoli več in tak naraščaj je najboljši porok za plemenit, srečen narod. In Šuligoju gre ta čast, da je stopil kot eden izmed prvih na pravo pot mladinske glasbene vzgoje; ne zaradi sebe, zaradi lastnega puhlega »uveljavljanja«, zaradi zunanjih cenjenih efektov, temveč zaradi ljubezni do umetnosti, ki jo mi vsi mladini tako po mačehovski režemo in katere je žejna in gladna, po kateri zaman molče kriči. Ni g. Šuligoj absolvirati sedem-

krat sedem let — konservatorija z zadostnim uspehom, kajti zaradi tega ne postane še umetnik, ako ti ta umetnost ni bila položena v srce in dušo pri rojstvu. On pa jo je takrat prejel kot svetel, dragocen dar in siplje to bogastvo med one, ki so ga najbolj potrebni in ki bodo zanj hvaležni do zadnjega svojega diha, med one, ki jim je petje glasba že sedaj najlepša, najsvetejša umetnost — med svoje drobne, mile pevčke. — In ta sveti dih umetnosti smo prejšnjo nedeljo prav vsi zaslutili v Unioni! Kako naj bi sicer stopile solze v oči? —č.

SPOMINJAJTE SE UČITELJSKIH DOMOV V LJUBLJANI IN MARIBORU.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 16/1.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

En gros. En détail.

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne!